

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

5.3.2/8

**Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda
īstenošanas padomes sēdes protokols**

Protokols Nr. 8

2022. gada 26. oktobris

Attālināti Webex platformā Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Ministru kabineta Zaļajā zālē

Sēdi vada:

Jānis Čitskovskis – Memoranda padomes vadītājs, Valsts kancelejas direktors

Sēdē piedalās padomes locekļi un to pārstāvji:

1. Agnese Rācene-Krūmiņa (aizvieto Mihailu Papsujeviču) – Tieslietu ministrijas pārstāve
2. Ingus Alliks – Labklājības ministrijas valsts sekretārs
3. Līga Vucēne (aizvieto Baibu Bāni) – Finanšu ministrijas pārstāve
4. Ilze Trušinska (aizvieto Edvīnu Balševicu) – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāve
5. Dace Vilsone – Kultūras ministrijas valsts sekretāre
6. Āris Ādlers – biedrības "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai attīstībai" prezidents
7. Agnese Frīdenberga – biedrības "Sabiedriskās politikas centrs "Providus"" pārstāve
8. Baiba Ziemeļe – biedrības "Latvijas Reto slimību alianse" valdes priekšsēdētāja
9. Georgs Rubenis (aizvieto Kristīni Zonbergu) – biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" pārstāvis
10. Elīza Brūklēna (aizvieto Ilzi Bergmani) – biedrības "Latvijas Jaunatnes padome" pārstāve
11. Agnija Jansone – biedrības "Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija" pārstāve

Citi sēdes dalībnieki:

Agita Hauka – biedrība "Latvijas Zemnieku federācija"
Guntis Gūtmanis – biedrība "Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome"
Kaspars Melnis – biedrība "Lauksaimniecības statūtsabiedrību asociācija"
Vaira Gromule – biedrība "Sievietes transportā"
Zaiga Oborenko – biedrība "Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija"
Anda Grīnfelde – arodbiedrību apvienība "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība"
Vijārs Griķis – biedrība "Latvijas Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību apvienība"
Juris Dzelve – nodibinājums "Augstākās izglītības kvalitātes centrs"/ biedrība "Latvijas Neatkarīgā izglītības un zinātnes apvienība"
Jeļena Šaicāne – Kultūras ministrija
Raimonds Koņuševskis – Tiesībsarga birojs
Olga Zeile – Tieslietu ministrija
Silga Celma – Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs
Indra Aužele – Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs
Inga Antipova – Valsts ieņēmumu dienests

Raimonds Drabovics - Valsts ieņēmumu dienests
Inese Voika – 13.Saeimas deputāte, Saeimas sekretāra biedre
Agris Skudra – biedrība "Gribu palīdzēt bēgļiem"
Ainārs Bajinskis – biedrība "Lāčplēsis dejo"
Anna Ozola – biedrība "Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu asociācija"
Mikus Zelmenis – biedrība "Latvijas Kvalitātes biedrība"
Līga Bernāne – biedrība "Latgales ražojošo lauksaimnieku apvienība"

Protokolē:

Zane Legzdiņa-Joja – Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta Valsts pārvaldes attīstības nodaļas konsultante sabiedrības līdzdalības jautājumos

Sēdi sāk plkst. 11.00

Sēdes darba kārtība:

	Jautājums	Ziņo/Uzaicinātie
1.	26.10.2022. sēdes darba kārtības apstiprināšana	Jānis Citskovskis Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs
2.	Interesu pārstāvības atklātības likums pieņemts: kā ieviesīsim dzīvē?	Inese Voika 13. Saeimas deputāte, Saeimas sekretāra biedre
3.	Informācija par grozījumu likumā «Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru», kas stājas spēkā 01.07.2022., piemērošanu	Silga Celma Uzņēmumu reģistrs
4.	Dažādi: nākamās sēdes norises laiks un darba kārtība	Jānis Citskovskis Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs

1. jautājums

26.10.2022. sēdes darba kārtības apstiprināšana

Ziņo: J. Citskovskis

Nolemts:

1. Apstiprināt 26.10.2022. sēdes darba kārtību.
2. Pieņemt zināšanai, ka Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padome rakstiskajā procedūrā, kas noslēdzās 2022. gada 24. oktobrī, darbam Sabiedriskā labuma komisijas locekļu atlases konkursa vērtēšanas komisijā deleģēja biedrības "Sabiedriskās politikas centrs "Providus"" pārstāvi Agnesi Frīdenbergu.

3. jautājums

Interesu pārstāvības atklātības likums pieņemts: kā ieviesīsim dzīvē?

Ziņo: I. Voika

Izsakās: A. Frīdenberga, J. Citskovskis

I. Voika iepazīstina ar Interesu pārstāvības atklātības likuma gala redakciju, uzsverot praktiskos likuma piemērošanas aspektus katrai no pusēm, kuras praktiski likumu iedzīvinās. Norāda, ka Latvijas pieeja bijusi likuma normu atbilstības vērtēšana reālajām dzīves situācijām un centieni

pēc iespējas mazināt iespējamo slogu. Informē, ka tuvāk likuma spēkā stāšanās brīdīm būs pieejami arī skaidrojoši materiāli, pie kuru izstrādes darbs jau ir sācies.

A. Frīdenberga vēlas noskaidrot, kura institūcija izstrādās no likuma izrietošos noteikumus un kā notiks likumā noteikto normu piemērošana attiecībā uz Saeimas deputātiem, kā arī vai plānots sagatavot informatīvus materiālus likuma normu skaidrošanai.

J. Citskovskis lūdz skaidrojumu par valsts pārvaldes iestāžu veicamajām darbībām Interesu pārstāvības atklātības likuma piemērošanai praksē, ņemot vērā, ka reģistru izveidos līdz 2025.gadam, kā arī informē, ka Tieslietu ministrija kā galvenā atbildīgā un Valsts kanceleja kā līdzatbildīgā jau ir saņēmusi uzdevumu likumā noteikto Ministru kabineta noteikumu izstrādei.

I. Voika aicina Valsts kanceleju sagatavot skaidrojumu par interešu aizstāvības atspoguļojumu anotācijā, kā arī nozaru ministrijām pārskatīt to paspārnē izveidotos formātus, to skaitā, izvērtēt esošo praksi attiecībā uz informācijas publicēšanu par to darbu. Vienlaikus uzsver nepieciešamību publicēt amatpersonu kalendārus, ko diemžēl komisijā noraidīja.

Lēmums:

Pieņemt zināšanai I. Voikas sniegto informāciju.

4. jautājums

Informācija par grozījumu likumā “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru”, kas stājās spēkā 01.07.2022., piemērošanu

Ziņo: S. Celma

*Izsakās: A. Frīdenberga, I. Antipova, B. Ziemeļe, G. Gūtmanis,
G. Rubenis, A. Rācene-Krūmiņa,*

A. Frīdenberga vērs visu nevalstisko organizāciju uzmanību uz Uzņēmumu reģistra sagatavoto prezentāciju, jo darbības, ko valsts pārvaldes institūcijas atbilstoši likumā “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” noteiktajam ir tiesīgas veikt no 2022.gada 1.jūlija, var skart ikvienu organizāciju.

S. Celma skaidro procesu, kādā Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs konstatē juridiskas personas iesniegtajos reģistrācijas dokumentos noteiktu pazīmi attiecībā uz reģistrācijas adresi vai potenciālajām amatpersonām un nosūta informāciju Valsts ieņēmumu dienestam risku izvērtēšanai, ņemot vērā, ka attiecīgās normas kopš 2022.gada 1.jūlija piemērojamas arī uz biedrībām un nodibinājumiem. Vienlaikus norāda, ka attiecībā uz biedrībām un nodibinājumiem likuma normu piemērošana ir gana elastīga, jo precīzs kritēriju jeb gadījumu skaits noteikts ar Valsts ieņēmumu dienestu noslēgtajā starpresoru vienošanās, tāpēc katru konkrēto gadījumu pašam dokumentu iesniedzējam iepriekš nav iespējams prognozēt, vai tas tiks nosūtīts risku vērtēšanai.

A. Frīdenberga vēlas noskaidrot, kādas darbības biedrībām jāveic, lai mazinātu riskus. Vienlaikus lūdz skaidrojumu, vai ir vērtēta ar likumu piemērošanu radīto ierobežojumu ietekme uz pulcēšanās brīvību.

I. Antipova skaidro, ka Valsts ieņēmumu dienests savas kompetences ietvaros, ar mērķi administrēt nodokļus un panākt, ka aprēķinātie nodokļi tiek iekasēti, vērtē konkrētus aspektus, piemēram, vai potenciālā juridiskās personas amatpersona nav iekļauta publiski pieejamajā Riska personu sarakstā, vai konkrētā adrese nav riskanta, tāpat vērtē, vai attiecībā uz nodokļu parādiem persona sadarbojas ar Valsts ieņēmumu dienestu, jo parādu esamība uzreiz nenozīmē, ka tiks sniegts negatīvs vērtējums.

B. Ziemeļe ierosina ieviest apliecinājumu potenciālajiem valdes locekļiem, lai šādu formu aizpildot, tie apzinātos atbilstību noteiktiem kritērijiem, lai vispār būtu amatpersonas organizācijā.

G. Gūtmanis vērs uzmanību, ka likums izstrādes procesā nav bijis vērsts uz biedrībām, ko apliecina atsevišķas vietas likumā un tā anotācijā, kur primārā uzmanība vērsta uz personām, kuru

rīcība nav godprātīga pret valsti, tomēr praksē ierobežojumu attiecināšana uz biedrību reģistrēšanu tieši ietekmē biedrību darbu.

G. Rubenis vēlreiz uzsver likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" ietekmi uz biedrošanās brīvības ierobežošanu un lūdz skaidrojumu.

S. Celma skaidro, ka diskusija par normu samērojamību attiecībā uz biedrošanās brīvību ir apspriesta likuma izstrādes procesā, panākot vienošanos, ka biedrošanās brīvība netiek ierobežota, ņemot vērā, ka būt biedrības biedram ar konkrēto tiesisko regulējumu nav aizliegts, tomēr valdē, ņemot vērā tās lomu un pilnvaras, esošām personām ir saistība ar biedrības lēmumu pieņemšanu, grāmatvedību u.c., kas nav uzskatāma par biedrošanās brīvību.

I. Antipova norāda, ka amatpersonai neatkarīgi no juridiskās formas būtu jābūt gādīgam saimniekam, attiecīgi Valsts ieņēmumu dienests apzina šo risku un to arī norādot.

A. Frīdenberga vēlas precizēt kāds lēmums ir situācijā, kad visiem valdes locekļiem noteiktas kopīgas paraksta tiesības, kā arī kāpēc Latvijā izvēlēta pieeja, ka Uzņēmumu reģistrs lēmumu par reģistrācijas atteikšanu balsta Valsts ieņēmumu dienesta atzinumā, situāciju atsevišķi nevērtējot.

S. Celma skaidro, ka Valsts ieņēmumu dienesta lēmums, kas pieņemts attiecībā uz noteiktu personu, ietekmēs Uzņēmumu reģistra gala lēmumu par biedrības reģistrāciju vai iesniegtajām izmaiņām, tomēr tikai biedrības pašas ziņā ir noteikt konkrētas tiesības valdes locekļiem.

A. Rācene-Krūmiņa ierosina atsevišķu diskusiju par likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" normu piemērošanu attiecībā uz biedrošanās brīvību.

Lēmums:

1. Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.
2. Vienlaikus lūgt Tieslietu ministriju organizēt atsevišķu ekspertu diskusiju par likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" normu piemērošanu attiecībā uz biedrošanās brīvību.

4. Dažādi

Ziņo: J. Citskovskis

Izsakās: A. Frīdenberga, Z. Legzdiņa-Joja, A. Jansone

Nolemts:

Pieņemt zināšanai, ka nākamā Memoranda padomes sēde plānota 2022. gada 30. novembrī plkst. 11.00-13.00, tās darba kārtība iekļaujams ziņojums par Latvijas iesaistīšanos Demokrātijas samītā, kā arī citi jautājumi.

Sēdi slēdz: plkst. 12:30

Sēdes audio ieraksts pieejams Ministru kabineta *Youtube* kontā:

<https://youtu.be/EEKZnKYQGaA>.

Sēdi vadīja:

Valsts kancelejas direktors,

Memoranda padomes vadītājs

(paraksts*)

J. Citskovskis

Sēdi protokolēja:

Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas

departamenta Valsts pārvaldes attīstības

nodaļas konsultante sabiedrības

līdzdalības jautājumos

(paraksts*)

Z. Legzdiņa-Joja

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu